

Oikeustapauskokoelma

Asia C-386/18

**Coöperatieve Producentenorganisatie en Beheersgroep Texel UA
vastaan
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**

(Ennakkoratkaisupyyntö – College van Beroep voor het Bedrijfsleven)

Unionin tuomioistuimen tuomio (toinen jaosto) 19.12.2019

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteinen kalastuspolitiikka – Asetukset
(EU) N:o 1303/2013, 1379/2013 ja 508/2014 – Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden
tuottajaorganisaatiot – Tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevat suunnitelmat –
Näiden suunnitelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon tarkoitettu rahoitustuki –
Menojen tukikelpoisuus – Jäsenvaltioiden harkintavalta – Tuen hakumahdollisuuden
puuttuminen kansallisessa oikeudessa

1. *Kalastus – Yhteinen kalastuspolitiikka – Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottajaorganisaatiot – Tuotantoa ja markkinoille saattamista koskeva suunnitelma – Tämän suunnitelman valmisteluun ja täytäntöönpanoon tarkoitettu rahoitustuki – Menojen tukikelpoisuutta koskevat edellytykset – Jäsenvaltioiden harkintavalta – Rajat – Sitä, että kansallisessa oikeudessa ei ole säädetty mahdollisuudesta hakea rahoitustukea, ei voida hyväksyä*
(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1303/2013 4 artiklan 4 kohta ja 65 artiklan 1 kohta, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 508/2014 66 artiklan 1, 2 ja 3 kohta)

(ks. 53–55, 58 ja 59 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

2. *Kalastus – Yhteinen kalastuspolitiikka – Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottajaorganisaatiot – Tuotantoa ja markkinoille saattamista koskeva suunnitelma – Tämän suunnitelman valmisteluun ja täytäntöönpanoon tarkoitettu rahoitustuki – Ehdotonta oikeutta rahoitustukeen ei ole*
(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 508/2014 66 artiklan 1, 2 ja 3 kohta)

(ks. 61–65 ja 67 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)

3. *Kalastus – Yhteinen kalastuspolitiikka – Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottajaorganisaatiot – Tuotantoa ja markkinoille saattamista koskeva suunnitelma – Tämän suunnitelman valmisteluun ja täytäntöönpanoon tarkoitettu rahoitustuki –*

Menojen tukikelpoisuutta koskevat edellytykset – Avustuksen myöntäminen, jos hakemus on jätetty tällaisen suunnitelman valmistelun ja täytäntöönpanon jälkeen, on sallittua (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1306/2013 2 artikla ja 65 artiklan 6 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 508/2014 66 artiklan 1 ja 2 kohta)

(ks. 70–73 kohta ja tuomiolauselman 3 kohta)

Tiivistelmä:

Jäsenvaltio ei voi kieltäytyä hyväksymästä kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottajaorganisaatioiden avustushakemusta sillä perusteella, että hakemuksen jättöhetkellä kyseisessä jäsenvaltiossa ei ollut vielä säädetty mahdollisuudesta käsitellä tällaista hakemusta

Unionin tuomioistuin täsmensi 19.12.2019 antamassaan tuomiossa Coöperatieve Producentenorganisatie en Beheersgroep Texel (C-386/18) jäsenvaltioiden velvoitteita tilanteessa, jossa kalastustuotteiden tuottajaorganisaatio (jäljempänä tuottajaorganisaatio) on jättänyt hakemuksen voidakseen saada Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) avustusta, kun mainittu hakemus on jätetty ennen kuin kyseisessä jäsenvaltiossa oli säädetty mahdollisuudesta käsitellä tällainen hakemus ja sen jälkeen kun tuottajaorganisaatio oli valmistellut ja pannut täytäntöön tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevan suunnitelmansa.

Kyseisessä asiassa PO Texel, joka on tuottaja-organisaatio, osoitti Alankomaiden viranomaisille 19.5.2015 avustushakemuksen voidakseen saada EMKR:n rahoitustukea tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevan vuoden 2014 suunnitelmansa valmisteluun ja täytäntöönpanoon käyttämiinsä menoihin. Vaikka komissio oli hyväksynyt 25.2.2015 Alankomaiden tammikuun 2014 ja joulukuun 2020 väliselle ajanjaksolle esittämän toimintaohjelman, viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa säädettiin vasta 25.8.2016 mahdollisuudesta esittää avustushakemus. PO Texelin hakemus hylättiin siten sillä perusteella, että avustushakemuksen jättöhetkellä Alankomaiden kuningaskunnassa ei ollut vielä säädetty mahdollisuudesta esittää tällainen hakemus, ja lisäksi siksi, että PO Texel oli esittänyt hakemuksensa vasta pantuaan suunnitelmansa täytäntöön. College van Beroep voor het bedrijfsleven (taloudellis-hallinnollisten asioiden ylioikeus, Alankomaat), jonka käsiteltäväksi asia saatettiin, tiedusteli unionin tuomioistuimelta, mitä velvollisuuksia jäsenvaltioilla on tällaisen avustushakemuksen osalta.

Unionin tuomioistuin korosti ensinnäkin tarvetta tarjota tuottajaorganisaatioille tarvittavaa rahoitustukea, jotta ne voivat olla merkittävässä asemassa toteutettaessa yhteisen kalastuspolitiikan alalla toteutetulla, 1.1.2014 voimaan tulleella viimeisimmällä uudistuksella tavoiteltuja päämääriä¹. Unionin tuomioistuin katsoi sitten, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena oli sen säätäessä asetuksen N:o 508/2014² (jäljempänä meri- ja kalatalousrahastoasetus) 66 artiklan 1 kohdassa pakottavasti, että EMKR:n ”tukea myönnetään” tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevien suunnitelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon, asettaa jäsenvaltioille velvollisuus toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, jotta

¹ Unionin lainsäätäjä korosti tätä tarvetta kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1184/2006 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 kumoamisesta 11.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1379/2013 (EUVL 2013, L 354, s. 1) johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa.

² Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2328/2003, (EY) N:o 861/2006, (EY) N:o 1198/2006 ja (EY) N:o 791/2007 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1255/2011 kumoamisesta 15.5.2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 508/2014 (EUVL 2014, L 149, s. 1).

tuottajaorganisaatiot voivat saada EMKR:n rahoitusta tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevien suunnitelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon. Tämän velvollisuuden täyttämiseksi jäsenvaltioiden on säädettävä sisäisessä oikeusjärjestyksessään, että tuottajaorganisaatiot voivat esittää hakemuksensa saada EMKR:n avustusta, ja niiden on säädettävä soveltamista koskevista toimenpiteistä menojen tukikelpoisuuden osalta ja erityisesti määritettävä näiden menojen tukikelpoisuuden alkamisajankohtaa koskevat perusteet ja tapa, jolla kullekin tuottajaorganisaatiolle myönnettävä määrä lasketaan.

Unionin tuomioistuin katsoi tässä yhteydessä, että kun otetaan huomioon, että Alankomaiden sisäisessä oikeusjärjestyksessä säädettiin vasta 25.8.2016 tällaisesta mahdollisuudesta, Alankomaiden viranomaisten passiivisuus ei voi kuulua jäsenvaltioille niiden toimintaohjelmien täytäntöönpanon osalta tunnustettuun harkintavaltaan. Unionin tuomioistuin katsoi näin ollen, että meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 66 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä sille, että jäsenvaltio kieltäytyy hyväksymästä tuottajaorganisaation avustushakemusta, joka koskee sille tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevan suunnitelman valmistelusta ja täytäntöönpanosta aiheutuneita menoja, sillä perusteella, että hakemuksen jättämisen ajankohtana kyseisen jäsenvaltion sisäisessä oikeusjärjestyksessä ei vielä ollut säädetty mahdollisuudesta käsitellä tällainen hakemus.

Toiseksi unionin tuomioistuin totesi kysymyksestä, luodaanko meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 66 artiklan 1 kohdassa suoraan tuottajaorganisaatioille oikeus saada EMKR:n rahoitustukea, että unionin asetuksen säännös on omiaan antamaan yksityisille oikeuksia, joihin ne voivat vedota tuomioistuimessa, vain, jos säännös on selvä, täsmällinen ja ehdoton. Kun otetaan huomioon meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 66 artiklan 1 kohdan ehdollinen luonne, tätä säännöstä on tulkittava siten, että siinä ei luoda suoraan tuottajaorganisaatioille oikeutta saada EMKR:n rahoitustukea.

Kolmanneksi unionin tuomioistuin totesi asetuksen N:o 1303/2013³ (jäljempänä yhteistä strategiakehystä koskeva asetus) 65 artiklan 6 kohdan, jossa säädetään, että rahoitustukea ei ole mahdollista saada, jos toimi on toteutettu kokonaisuudessaan ennen kuin tuensaaja on jättänyt ohjelmaan liittyvän rahoitushakemuksen hallintoviranomaiselle, tulkinnasta, että tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevien suunnitelmien valmistelua ja täytäntöönpanoa ei ole pidettävä sarjana erillisiä toimia, jotka pannaan täytäntöön erikseen, vaan yhtenä jatkuvana toimena, johon liittyy jatkuvia toimintakustannuksia. Näin ollen tällaisen suunnitelman valmistelun ja täytäntöönpanon osalta ei voida katsoa, että ne on ”toteutettu kokonaisuudessaan” ennen 31.12.2020 päättyvän ohjelmakauden päättymistä. Unionin tuomioistuin katsoi tästä syystä, että yhteistä strategiakehystä koskevan asetuksen 65 artiklan 6 kohtaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä sille, että EMKR:n avustusta myönnetään tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevan suunnitelman valmisteluun ja täytäntöönpanoon, jos avustushakemus on jätetty tällaisen suunnitelman valmistelun ja täytäntöönpanon jälkeen.

³ Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta 17.12.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 320).